

IN MEMORIAM JAN MOORS

Op 28 november 2020 is dr. Jan P.C. Moors overleden op 92-jarige leeftijd. Hij was huisarts en seksuoloog en sinds 1982 lid van Verdienste van het NHG.

Jan en Mariette Moors

Jan Moors was huisarts en seksuoloog in Rosmalen in een boeiende periode in Nederland. In deze periode werd de transitie gemaakt van religieus-conservatisme naar liberaal-socialisme, een periode van ontzuiling en van een (achteraf vermeende) seksuele revolutie. Door deze maatschappelijke ontwikkelingen veranderden ook de waarden en normen van de huisarts en daarmee de vorm en inhoud in de spreekkamer. Jan Moors droeg bij aan deze transitie en toen eenmaal het tumult was verstomd eerde het NHG hem daarom in 1982 als lid van Verdienste. Het was zijn kwaliteit om tegen de stroom in, consistent, met grote inzet, en integer, ideeën naar voren te brengen die volgens hem niet alleen patiënten maar ook de huisarts zelf konden helpen op het lastige terrein van de seksuologie en urogynaecologie. Tegenwind gaf hem energie, van complimenten moest hij niets hebben. En dus verscheen er in 1970 zijn baanbrekende dissertatie *Gezinsregeling: een onderzoek in een*

huisartspraktijk naar gedrag en houding tegenover de gezinsregeling. Hij legde het verband tussen anticonceptiegebruik en seksueel gedrag en leerde huisartsen hoe men daar open over kon spreken. Er kwam een NHG-Werkgroep Man-Vrouw en Anticonceptie en er verscheen veel nascholingsmateriaal van zijn hand. Maar het meest baanbrekend was het boek *Helpen bij Seksuele moeilijkheden* dat hij in 1977 samen met zijn vrouw Mariette Moors-Mommers uitgaf. Het hielp geneeskundestudenten en huisartsen niet alleen professioneel, maar ook in hun eigen seksuele ontwikkeling. Hij wist als geen ander dat de huisarts altijd als persoon - met een rugzak met waarden, normen en een persoonlijke voorgeschiedenis - in gesprek met de patiënt gaat. Dat tekende ook zijn deel Seksuologie in de reeks Deskundigheidsbevorderingspakketten van het NHG gedurende de jaren '80 tot 2005. Tientallen jaren gaf hij onderwijs en elke keer stond hij voor zijn zaak: de vrijheid van seksualiteit van ieder volwassen mens, ruimdenkend en vol overgave. Je wist meteen wat je aan hem had en soms toonde hij zijn koppigheid en boosheid, slechts uitingen van zijn gedrevenheid waarover hij soms struikelde. Hij was altijd bezig, ook toen hij niet meer actief huisarts was. Niet alleen met artikelen en boeken, maar ook met nadenken hoe het verder moest. Bij zijn afscheid als huisarts startte hij in 1993 de Stichting ter Bevordering van Seksuologie in de Huisartspraktijk, de eerste expertgroep avant la lettre en de voorloper van de huidige NHG-Expertgroep Seksuele gezondheid. Hij nam nog graag het woord tijdens de zitting van ons beider promoties in 2004 en 2018, niet bang en overtuigd van de goede zaak. Zonder Jan Moors zaten nu nog vele huisartsen blozend met patiënten te spreken over seks en waren vele patiënten verdwaald gebleven in hun seksuele zoektocht. Hij heeft de weg geplaveid in de huisartsgeneeskunde waar velen nu op voort kunnen gaan. Wij zijn hem daarvoor zeer erkentelijk. Zijn antwoord zou zijn geweest dat hij dit nooit zonder zijn vrouw Mariette had kunnen bereiken en wij betrekken haar dan ook graag in onze dank.

Peter Leusink, Bert-Jan de Boer